

Hänvisning
VN/11304/2024

Finansministeriet

Kontaktperson
Rättssakkunnig Melanie Hietala

kirjaamo.vm@gov.fi

Ärende

Utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2026 samt till lagar om ändring av inkomstskattelagen och lagen om beskattningsförfarande**Begäran om utlåtande**

Finansministeriet har bett Ålands landskapsregering om utlåtande gällande utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2026 samt till lagar om ändring av inkomstskattelagen och lagen om beskattningsförfarande.

Behörighetsfördelning

De föreslagna lagändringarna faller inom rikets behörighet enligt 27 § 36 punkten i självstyrelselagen för Åland.

Propositionens innehåll och viktigaste förslag

Enligt regeringens proposition föreslås ändringar i inkomstskattelagen och lagen om beskattningsförfarande för 2026. En ny paragraf införs som under vissa förutsättningar tillåter arbetsgivare att bekosta juridisk rådgivning åt arbetstagare utan att detta betraktas som skattepliktig inkomst. Detta gäller exempelvis om det inte tydligt framgår att arbetstagaren redan vid tidpunkten för gärningen borde ha uppfattat sin verksamhet som lagstridig.

Vidare utvidgas donationsavdraget till att omfatta gåvor till universitet, högskolor samt till vissa föreningar och stiftelser som verkar inom vetenskap, konst, kulturarv, ungdomsverksamhet, idrott och barns rättigheter. Privatpersoner får göra avdrag för 30% av donationer över 300 euro, med ett tak på 5000 euro per år. Organisationer får dra av upp till 250 000 euro per år. Mottagare måste redovisa donationerna. Förfarandet kan godkännas av Skatteförvaltningen för upp till fem år.

Regeringens proposition hör samman med 2026 års budget. De nya skattereglerna, enligt propositionen, träder i kraft vid ingången av 2026.

Ställningstagande

Landskapsregeringen har endast fått ta del av den inledande sammanfattningen och förslag på ändrad lagtext på svenska. Exempelvis är inte konsekvensbedömningen av lagförslaget översatt till svenska, vilket innebär att förutsättningarna för att bereda och lämna ett utlåtande är mycket begränsade. Enligt 38 § i självstyrelselagen ska skrivelser och andra handlingar som utväxlas mellan landskapsmyndigheterna och statens myndigheter i landskapet avfattas på svenska och enligt 28 § ska utlåtande inhämtas av landskapet i fråga om lagar som har särskild betydelse för landskapet innan lagen stiftas.

Landskapsregeringen anser att det är otillfredsställande att inte få ta del av det fullständiga underlaget på svenska inför att bereda utlåtande på rikslagstiftning som kan påverka frågor som har särskild betydelse för landskapet. I den ofullständiga beredning som därmed kunnat göras har inte uppstått skäl för landskapsregeringen att invända mot sakinnehållet i det sammandrag av lagförslaget som landskapsregeringen har fått ta del av.

Landskapsregeringen bedömer att förslagen kan bidra till en positiv utveckling för Åland genom att främja social hållbarhet och stärka det lokala föreningslivet, samtidigt som arbetstagare får ett förbättrat skydd i arbetsrelaterade rättsprocesser. Möjligheten till skattefri rättshjälp och ökad rättssäkerhet kan skapa en mer stabil arbetsmiljö, vilket i förlängningen kan öka förtroendet mellan arbetsgivare och anställda. Utvidgningen av donationsavdraget öppnar samtidigt för nya möjligheter att stimulera privatfinansiering till ideella verksamheter som är av stor betydelse för samhället. Dock finns det en risk att donationer i högre grad riktas till organisationer som omfattas av donationsavdraget, vilket kan leda till ojämlikhet. Trots denna utmaning bedöms förslagen kunna ge nya möjligheter till utveckling och långsiktig finansiering inom den ideella sektorn på Åland.

Minister

Mats Perämaa

Rättssakkunnig

Melanie Hietala